

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMITET NADZORU OLAF u

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOMITETU NADZORU OLAF ZA 2014 R.

(2018/C 383/01)

Członkowie Komitetu Nadzoru OLAFHerbert Bösch, Tuomas Pöysti (*Przewodniczący*), Johan Denolf, Catherine Pignon, Dimitrios ZimianitisTuomas PÖYSTI (*Przewodniczący*)

Audytor generalny Finlandii, prezes Krajowego Urzędu ds. Audytu, Finlandia

Herbert BÖSCH

Były poseł do Parlamentu Europejskiego

Były przewodniczący Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego

Austria

Johan DENOLF

Główny Komisarz Belgijskiej Policji Federalnej i członek jednostki analityki finansowej (FIU), Belgia

Catherine PIGNON

Prokurator naczelną Sądu Apelacyjnego w Angers, Francja

Dimitrios ZIMIANITIS

Starszy prokurator Sądu Pierwszej Instancji w Atenach, Grecja

SPIS TREŚCI

	<i>Strona</i>
DEKLARACJA MISJI	3
PRZEDMOWA PRZEWODNICZĄCEGO	4
PRZEGLĄD	5
1. MONITOROWANIE	6
1.1. WYKONYWANIE PRZEZ OLAF ZADAŃ DOCHODZENIOWYCH	6
<i>Polityka OLAF-u w zakresie wszczynania spraw</i>	6
<i>Wszczynianie spraw w OLAF-ie w 2012 r.</i>	6
<i>Priorytety polityki dochodzeniowej na 2015 r.</i>	6
<i>Niezależność OLAF-u w prowadzeniu dochodzeń</i>	7
<i>Uwagi Komitetu Nadzoru dotyczące niezależności OLAF-u</i>	7
<i>Wnioski składane do Komitetu Nadzoru w celu obrony niezależności OLAF</i>	7
<i>Stosowanie gwarancji proceduralnych przez OLAF</i>	8
<i>Kontrola zgodności z prawem i przegląd w OLAF-ie</i>	8
<i>Skargi i wnioski kierowane do Komitetu Nadzoru</i>	8
<i>Kompetencje OLAF-u w zakresie zbierania dowodów poprzez nagrywanie prywatnych rozmów telefonicznych</i>	9
<i>Decyzje o odroczeniu przekazania informacji instytucji, organowi, urzędowi lub agencji</i>	9
<i>Czas trwania dochodzeń prowadzonych przez OLAF</i>	9
<i>Zalecenia dyrektora generalnego OLAF-u</i>	10
1.2. ZARZĄDZANIE ZADANIAMI DOCHODZENIOWYMI OLAF-U	10
<i>Wstępny projekt budżetu OLAF-u na 2015 r.</i>	10
<i>Roczne sprawozdania OLAF-u – narzędzia statystyczne i sprawozdawcze</i>	11
2. WSPÓŁPRACA	11
2.1. WSPÓŁPRACA Z OLAF-EM	11
<i>Wykonywanie przez OLAF zaleceń Komitetu Nadzoru</i>	11
<i>Wykonanie porozumień roboczych z OLAF-em</i>	11
2.2. WSPÓŁPRACA Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI	12
<i>Posiedzenia z instytucjami UE</i>	12
<i>Posiedzenia z innymi zainteresowanymi stronami</i>	12
3. ZARZĄDZANIE	13
3.1. KOMITET NADZORU	13
<i>Metody pracy</i>	13
<i>Niezależność budżetowa</i>	13
<i>Polityka komunikacji i przejrzystość</i>	13
3.2. SEKRETARIAT KOMITETU NADZORU	14
ZAŁĄCZNIKI	15

DEKLARACJA MISJI

Artykuł 15 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013:

Komitet Nadzoru regularnie monitoruje wykonywanie przez Urząd jego zadań dochodzeniowych w celu wzmocnienia niezależności Urzędu we właściwym wykonywaniu kompetencji powierzonych mu na mocy niniejszego rozporządzenia.

Komitet Nadzoru monitoruje w szczególności rozwój sytuacji w zakresie stosowania gwarancji proceduralnych i czasu trwania dochodzeń na podstawie informacji przekazywanych przez dyrektora generalnego zgodnie z art. 7 ust. 8.

Misja Komitetu Nadzoru (KN) Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) określona w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁾ polega na wzmocnieniu niezależności OLAF-u we właściwym wykonywaniu powierzonych mu kompetencji⁽²⁾. Aby KN mógł wypełnić tę misję, prawodawca Unii powierzył mu potrójną funkcję:

- KN jest **organem nadzorczym** OLAF-u i stoi na straży jego niezależności; KN regularnie monitoruje wykonywanie przez OLAF jego zadań dochodzeniowych, a w szczególności rozwój sytuacji w zakresie stosowania gwarancji proceduralnych i czasu trwania dochodzeń,
- KN pełni **funkcję doradczą** wobec dyrektora generalnego OLAF-u, którego wspiera w wypełnianiu jego obowiązków:
 - przekazując mu wyniki z prowadzonego przez KN monitorowania wykonywania przez OLAF jego zadań dochodzeniowych, stosowania gwarancji proceduralnych i czasu trwania dochodzeń oraz, w stosownych przypadkach, przedstawiając odpowiednie zalecenia,
 - przekazując mu opinie, w tym również, w stosownych przypadkach, zalecenia dotyczące między innymi zasobów niezbędnych do wykonywania przez OLAF zadań dochodzeniowych, priorytetów odnoszących się do dochodzeń oraz czasu trwania dochodzeń,
 - przekazując swoje uwagi (w tym, w stosownych przypadkach, zalecenia) dotyczące wytycznych w sprawie procedur dochodzeniowych (oraz wszelkich zmian tych wytycznych) przyjętych przez dyrektora generalnego zgodnie z art. 17 ust. 8 rozporządzenia,
- KN jest **partnerem w dialogu** z instytucjami UE, którym przedstawia sprawozdania ze swojej działalności, na wniosek których może wydawać opinie i z którymi prowadzi wymianę poglądów na szczeblu politycznym, zapewniając w ten sposób instytucjom UE wyjątkową wiedzę ekspercką opartą na doświadczeniu KN w zakresie monitorowania.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Art. 15.

PRZEDMOWA PRZEWODNICZĄCEGO

Jako przewodniczący Komitetu Nadzoru Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych mam przyjemność przedstawić Państwu roczne sprawozdanie z działalności naszego Komitetu zgodnie z art. 15 ust. 9 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013.

Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych zajmuje wyjątkową pozycję jako służba międzyinstytucjonalna Komisji Europejskiej. Urząd posiada niezależność w wykonywaniu zadań dochodzeniowych, zaś do kompetencji Komitetu Nadzoru należy zapewnienie istotnych aspektów dobrej administracji i dobrego zarządzania związanych z działaniami dochodzeniowymi Urzędu. Taka organizacja przyczynia się do poprawy legitymizacji i wiarygodności Urzędu w jego misji dochodzeniowej i ostatecznie do budowania zaufania do Unii Europejskiej jako wspólnoty opartej na rządach prawa.

Niniejsze sprawozdanie z działalności zawiera przegląd działań w zakresie monitorowania prowadzonych przez Komitet Nadzoru w 2014 r. Wyniki tych działań przedstawiono w dokumentach przyjętych przez Komitet od lutego 2014 r. do marca 2015 r. **Rozdział 1** zawiera opis wykonywania zadań dochodzeniowych OLAF-u i zarządzania tymi zadaniami, natomiast **rozdział 2** dotyczy współpracy z OLAF-em i zainteresowanymi stronami, a w szczególności działań następczych prowadzonych przez OLAF w związku z zaleceniami Komitetu Nadzoru. **Rozdział 3** zawiera przegląd zarządzania Komitetu Nadzoru w świetle szerszego pojęcia odpowiedzialności.

W 2014 r. prace Komitetu Nadzoru obejmowały w szczególności sprawozdawczość w zakresie czasu trwania dochodzeń i niezależności OLAF-u. Inną zasadniczą kwestię w okresie sprawozdawczym stanowią ramy nadzorcze Urzędu; w tym względzie Komitet Nadzoru dążył do poprawy warunków umożliwiających skuteczny, niezależny i profesjonalnie prowadzony nadzór zgodnie z zasadami dobrej administracji i dobrego zarządzania obowiązującymi w Unii Europejskiej. Komitet Nadzoru włożył wiele wysiłku w poprawę stosunków roboczych i porozumień roboczych z Urzędem. W opinii Komitetu Nadzoru niezależność OLAF-u wiąże się z wysokim poziomem odpowiedzialności, dlatego też głównym postulatem Komitetu Nadzoru jest stwierdzenie, że instytucje powinny usprawnić procedury zapewniające odpowiedzialność OLAF-u i jego kadry kierowniczej wyższego szczebla w ramach wykonywania ich obowiązków.

Bruksela, dnia 25 marca 2015 r.

Tuomas PÖYSTI

Przewodniczący Komitetu Nadzoru

PRZEGLĄD**Działania w zakresie monitorowania**

Analiza i ocena:

- 658 sprawozdań dotyczących dochodzeń trwających dłużej niż 12 miesięcy,
- 92 opinie w sprawie sprawozdań końcowych i zaleceń,
- 39 skarg i wniosków od osób fizycznych,
- 2 wnioski o publiczny dostęp do dokumentów KN,
- 1 wniosek o współpracę ze strony krajowego organu sądowego,
- 94 akta spraw OLAF.

Opinie i sprawozdania

- 3 opinie dotyczące wykonywania przez OLAF zadań dochodzeniowych i zarządzania nimi:
 - opinia nr 3/2014: wstępny projekt budżetu OLAF-u na 2015 r.,
 - opinia nr 4/2014: kontrola czasu trwania dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych,
 - opinia nr 5/2014: sprawozdawczość zewnętrzna OLAF-u w zakresie czasu trwania dochodzeń.
- 3 sprawozdania specjalne dla instytucji UE:
 - sprawozdanie 1/2014: zagwarantowanie niezależności OLAF-u w prowadzeniu dochodzeń,
 - sprawozdanie 2/2014: wykonywanie przez OLAF zaleceń Komitetu Nadzoru,
 - sprawozdanie 3/2014: wszczynanie spraw w OLAF-ie w 2012 r.
- sprawozdanie z działalności za 2013 r.

Stanowisko i dokumenty programowe

- decyzja w sprawie przejrzystości działalności Komitetu Nadzoru,
- nota w sprawie analizy Komitetu Nadzoru dotyczącej projektu priorytetów polityki dochodzeniowej OLAF-u na 2015 r.

1. MONITOROWANIE

Artykuł 15 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013:

Komitet Nadzoru przekazuje dyrektorowi generalnemu opinie, w tym również, w stosownych przypadkach, zalecenia dotyczące między innymi zasobów niezbędnych do wykonywania przez Urząd zadań dochodzeniowych, priorytetów Urzędu odnoszących się do dochodzeń oraz czasu trwania dochodzeń. Opinie te mogą być wydawane z jego własnej inicjatywy lub na wniosek dyrektora generalnego lub instytucji, organu, urzędu lub agencji, jednak bez ingerencji w przebieg trwających dochodzeń.

1.1. WYKONYWANIE PRZEZ OLAF ZADAŃ DOCHODZENIOWYCH

Polityka OLAF-u w zakresie wszczynania spraw

Wszczynianie spraw w OLAF-ie w 2012 r.

1. KN zauważył, że w czasie reorganizacji OLAF-u (dnia 1 lutego 2012 r.) 423 sprawy zostały wszczęte tego samego dnia w drodze jednej decyzji dyrektora generalnego OLAF-u. KN zbadał, w jakim zakresie ta jedna decyzja jest zgodna z kryteriami określonymi w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości, który orzekł, że dyrektor generalny OLAF-u nie może podjąć decyzji o wszczęciu dochodzenia, o ile nie istnieją „wystarczająco poważne podejrzenia” dotyczące nadużyć finansowych, korupcji lub innych nielegalnych działań szkodzących interesom finansowym UE.
2. KN przedstawił wyniki swojej analizy w **sprawozdaniu nr 3/2014** dotyczącym **wszczynania spraw w OLAF-ie w 2012 r.** ⁽³⁾ skierowanym do Parlamentu Europejskiego, Rady, Komisji Europejskiej i Trybunału Obrachunkowego. Na podstawie analizy informacji dostarczonych przez OLAF, w tym próby dochodzeń, KN stwierdził, że: (i) OLAF nie przeprowadził odpowiedniej oceny otrzymanych informacji w odniesieniu do którejkolwiek ze spraw przeanalizowanych przez KN; (ii) w przypadku zdecydowanej większości spraw nie istniał nawet najmniejszy ślad przeprowadzenia jakichkolwiek czynności oceniających; oraz (iii) dyrektor generalny OLAF-u wszczął wszystkie przedmiotowe sprawy, nie ustalając uprzednio, czy istnieją wystarczająco poważne podejrzenia, że doszło do nadużyć finansowych, korupcji lub jakichkolwiek innych nielegalnych działań szkodzących interesom finansowym Unii – co jest sprzeczne z będącym wówczas w mocy wymogiem prawnym dotyczącym wszczynania dochodzenia przez OLAF.
3. Na wniosek KN i przed rozesłaniem sprawozdania do instytucji OLAF przedstawił swoje uwagi, w których nie zgadza się z wnioskami KN. KN zapoznał się ze stanowiskiem OLAF-u i postanowił przekazać instytucjom sprawozdanie bez jakichkolwiek zmian.

Priorytety polityki dochodzeniowej na 2015 r.

4. Po przekazaniu projektu priorytetów polityki dochodzeniowej OLAF-u na 2015 r. przez dyrektora generalnego OLAF-u KN przeanalizował te priorytety w świetle swojej opinii nr 1/2014 w sprawie priorytetów polityki dochodzeniowej OLAF-u ⁽⁴⁾. KN zaobserwował – w swojej **notcie dotyczącej priorytetów polityki dochodzeniowej na 2015 r.** – że według jego wiedzy, jaką posiadał w chwili przyjęcia tej uwagi, OLAF nie uwzględnił trzech zaleceń zawartych w opinii nr 1/2014: (i) dyrektor generalny OLAF-u nie wydał wytycznych dotyczących stosowania zasad wyboru wynikających z rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013 (efektywne wykorzystanie zasobów, proporcjonalność, pomocniczość/wartość dodana) oraz zamiast przeprowadzić przegląd wskaźników finansowych w celu dostosowania ich do realiów programów wydatków, całkowicie usunął te wskaźniki; (ii) wydaje się, że w projekcie priorytetów polityki dochodzeniowej na 2015 r. uwzględniono kilka dokumentów od zainteresowanych stron, ale nie nawiązano dialogu z zainteresowanymi stronami na temat wskaźników finansowych i ewentualnych działań następczych w związku ze sprawami, w przypadku których istnieją wystarczające podejrzenia popełnienia nadużyć finansowych, które jednak oddalono na podstawie priorytetów polityki dochodzeniowej lub zasad wyboru; (iii) dyrektor generalny OLAF-u nie przekazał KN oceny stosowania poprzednich priorytetów polityki dochodzeniowej ani streszczenia informacji zwrotnych przedstawionych przez zainteresowane strony mimo wcześniejszego zobowiązania do ich przekazania ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-sup_comm/2014/report_opening_cases_2012_en.pdf

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-sup_comm/2014/3_opinion_on_ipps_en.pdf

⁽⁵⁾ W swojej notcie dla przewodniczącego Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego (Ref. Ares(2014)2878354 z dnia 3 września 2014 r.) dyrektor generalny OLAF-u stwierdził, że „OLAF przeprowadzi ocenę realizacji wcześniejszych priorytetów polityki dochodzeniowej, w tym priorytetów na lata 2012–2013, w celu przygotowania priorytetów polityki dochodzeniowej na 2015 r. Priorytety te zostaną uprzednio wysłane do KN, aby KN miał czas na przedstawienie swojej opinii”.

5. W związku z tym KN wskazuje, że niemożliwe jest stwierdzenie, czy priorytety polityki dochodzeniowej zostały prawidłowo określone oraz czy ich stosowanie wywołuje pozytywne czy negatywne skutki w odniesieniu do zwalczania nadużyć finansowych i korupcji.

Niezależność OLAF-u w prowadzeniu dochodzeń

Uwagi Komitetu Nadzoru dotyczące niezależności OLAF-u

6. W dniu 2 lipca 2014 r. KN przyjął swoje **sprawozdanie nr 1/2014** w sprawie **zagwarantowania niezależności OLAF-u** ⁽⁶⁾ skierowane do Parlamentu Europejskiego, Rady, Komisji Europejskiej i Trybunału Obrachunkowego. Sprawozdanie dotyczy niezależności OLAF-u w prowadzeniu dochodzeń i zdolności KN do jej wzmocnienia.
7. KN wyraził pogląd, że wniosek ustawodawczy Komisji dotyczący utworzenia w OLAF-ie stanowiska *kontrolera gwarancji proceduralnych* zawiera przepisy, które zagroziłyby niezależności dyrektora generalnego OLAF-u i równowadze międzyinstytucjonalnej. W związku z tym KN zwrócił się do prawodawcy o zmianę wniosku ustawodawczego, tak aby: (i) kontrola przestrzegania gwarancji proceduralnych w toczących się, zamkniętych lub oddalonych sprawach prowadzona była przez KN lub pod jego nadzorem; oraz (ii) prowadzona w OLAF-ie kontrola zgodności z prawem, w szczególności dotycząca inwazyjnych czynności dochodzeniowych, została wzmocniona i sformalizowana.
8. Ponadto KN wyraził swoje obawy dotyczące braku przejrzystości w odniesieniu do udziału OLAF-u w „rozliczeniowych” posiedzeniach Komisji oraz zwrócił uwagę na ryzyko nieodłącznie związane z tym udziałem w odniesieniu do niezależności OLAF-u w prowadzeniu dochodzeń. KN wezwał również do wyjaśnienia roli OLAF-u we wdrażaniu polityki Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych w sektorze tytoniowym.
9. KN wyraził szereg obaw dotyczących jego zdolności do wzmocnienia niezależności OLAF-u. Brak jasności w odniesieniu do roli i mandatu KN, w szczególności w odniesieniu do monitorowania indywidualnych spraw, oraz trudności KN w uzyskaniu dostępu do akt spraw faktycznie podważają nadzór sprawowany nad OLAF-em. **Brak skutecznego nadzoru połączony z niezależnością w prowadzeniu dochodzeń może zatem skutkować brakiem odpowiedzialności po stronie OLAF-u.** W związku z tym KN wezwał instytucje UE do wzmocnienia jego kompetencji, w szczególności poprzez pełny dostęp do akt spraw prowadzonych przez OLAF, lub do zastosowania innych środków zapewniających odpowiedzialność OLAF-u.
10. Ponadto KN zwrócił uwagę instytucji na potrzebę wdrożenia wymogów określonych w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013 dotyczących niezależności funkcjonowania jego sekretariatu, który nadal pozostaje pod wyłączną kontrolą administracyjną dyrektora generalnego OLAF-u.

Wnioski składane do Komitetu Nadzoru w celu obrony niezależności OLAF

11. Po przedstawieniu **sprawozdania KN nr 1/2014** w Parlamencie Europejskim i ujawnieniu **opinii KN nr 2/2012** dyrektor generalny OLAF-u odnotował ujawnienie opinii i wyraził nadzieję, że zakończy ono wszelkie spekulacje dotyczące treści tej opinii. Wspólnie z dwoma pracownikami zwrócił się następnie do KN z wnioskiem o ochronę ich niezależności i niezależności OLAF-u jako całości przed tym, co uznali za „bezpprawne stronnictwo ataki” i „nadmierną ingerencję polityczną” ze strony posłów do Parlamentu Europejskiego i prasy.
12. W odpowiedzi KN wskazał, że: a) KN nie zatwierdził żadnych innych ustaleń faktycznych oprócz tych zawartych w ujawnionej opinii; b) OLAF, mimo swojej niezależności w wykonywaniu zadań dochodzeniowych, jest odpowiedzialny za swoje działania na mocy prawa, zaś dyrektor generalny OLAF-u pozostaje odpowiedzialny za zarządzanie OLAF-em i wykonywanie jego obowiązków zgodnie z prawem Unii i zasadami dobrego zarządzania; c) bezstronne i niezależne monitorowanie zadań dochodzeniowych OLAF-u przez KN oraz jego ewentualne uwagi jako strażnika niezależności OLAF-u służą poprawie funkcjonowania OLAF-u.

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-sup_comm/2014/special_report_2014_supcom_en.pdf

Stosowanie gwarancji proceduralnych przez OLAF

Artykuł 15 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013:

Komitet Nadzoru monitoruje w szczególności rozwój sytuacji w zakresie stosowania gwarancji proceduralnych (...).

Artykuł 17 ust. 7 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013:

Dyrektor generalny wprowadza wewnętrzną procedurę doradczą i kontrolną, w tym również kontrolę zgodności z prawem, między innymi w odniesieniu do przestrzegania gwarancji proceduralnych i praw podstawowych osób objętych dochodzeniem (...).

13. W rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013 nie uwzględniono bezpośrednio konkretnego narzędzia umożliwiającego KN monitorowanie stosowania gwarancji proceduralnych przez OLAF. W związku z powyższym ocena KN w tym zakresie nadal opiera się jedynie na informacjach uzyskanych na żądanie i tylko w „należycie uzasadnionych przypadkach” przewidzianych w rozporządzeniu. Skargi otrzymane od osób fizycznych mogą również wskazywać na problemy systemowe, dlatego KN może uwzględnić je do celów informacyjnych w ramach swoich działań w zakresie monitorowania. Konieczne byłoby dalsze wyjaśnienie kompetencji KN w tym obszarze oraz zapewnienie niezbędnych narzędzi do monitorowania i aktywnej współpracy ze strony OLAF-u.

Kontrola zgodności z prawem i przegląd w OLAF-ie

14. Dział selekcji i kontroli dochodzeń OLAF-u odgrywa główną rolę w działalności dochodzeniowej OLAF-u: zajmuje się on zarówno selekcją informacji, jak i kontrolą poszczególnych spraw. Bierze zatem udział w całym cyklu życia dochodzenia lub sprawy dotyczącej koordynacji, a większość decyzji podejmowanych przez dyrektora generalnego OLAF-u w zakresie dochodzenia opiera się na jego opiniach. Działalność działu selekcji i kontroli dochodzeń ma zatem znaczący i bezpośredni wpływ na wykonywanie przez OLAF zadań dochodzeniowych.
15. Dział ten odgrywa także zasadniczą rolę w zapewnieniu legalności działań dochodzeniowych prowadzonych przez OLAF i w weryfikowaniu ich zgodności z prawami podstawowymi i gwarancjami proceduralnymi. W związku z tym KN postanowił kontynuować badanie działań prowadzonych przez dział selekcji i kontroli dochodzeń, przeprowadzając dokładną ocenę jego zadań w zakresie przeglądu⁽⁷⁾. W tym celu KN zażądał dostępu do próby obejmującej 32 sprawy OLAF-u i uzyskał ten dostęp. Ponadto KN otrzymał kopie 244 dokumentów dotyczących spraw z próby obejmującej kolejnych 60 zamkniętych spraw (tj. wniosków działu selekcji i kontroli dochodzeń na temat proponowanego działania dochodzeniowego, decyzji dyrektora generalnego OLAF-u podjętych na podstawie opinii działu selekcji i kontroli dochodzeń).
16. Obecnie trwa badanie przez KN akt spraw i dokumentów dotyczących spraw; wyniki zostaną opublikowane w najbliższej opinii, która zostanie przyjęta w późniejszym okresie bieżącego roku.

Skargi i wnioski kierowane do Komitetu Nadzoru

17. W okresie sprawozdawczym KN otrzymał dwie skargi dotyczące czasu trwania bieżących dochodzeń OLAF-u, przestrzegania gwarancji proceduralnych lub zarzutów związanych z konfliktem interesów z udziałem pracownika lub pracowników dochodzeniowych odpowiedzialnych za daną sprawę. W odpowiedzi skarżących poinformowano, że dopóki trwają dochodzenia OLAF-u KN nie jest uprawniony do ingerowania w jakikolwiek sposób w te dochodzenia. Skarżących poinformowano także o tym, że chociaż KN jest uprawniony do monitorowania tych dochodzeń, ewentualną rozstrzygającą odpowiedź na wniosek o zbadanie czasu trwania dochodzeń lub zgodności z gwarancjami proceduralnymi może przedstawić dopiero po zamknięciu dochodzeń. KN poinformował skarżących o wprowadzonej w OLAF-ie procedurze składania skarg i zwrócił się z prośbą o powiadomienie go o wynikach ewentualnych skarg skierowanych do OLAF-u. KN nie otrzymał jeszcze żadnych informacji w tym zakresie.
18. Dwie pozostałe skargi zostały złożone przez demaskatora i informatora i dotyczyły decyzji OLAF-u w sprawie oddalenia spraw w następstwie informacji otrzymanych od tych osób. W odpowiedzi osoby te poinformowano, że KN nie posiada żadnych instrumentów umożliwiających indywidualne rozpatrzenie tego rodzaju skarg. Osoby te poinformowano również o możliwości skorzystania z procedury składania skarg ustanowionej przez OLAF.

⁽⁷⁾ Wyniki swojej oceny dotyczącej zadań w zakresie selekcji prowadzonych przez dział selekcji i kontroli dochodzeń KN przedstawił w opinii nr 2/2014 dotyczącej selekcji spraw w OLAF-ie, przedstawionej w poprzednim sprawozdaniu z działalności.

19. Ponadto KN otrzymał kopie 32 skarg⁽⁸⁾ lub wniosków od osób fizycznych i instytucji UE, skierowanych do OLAF-u lub innych instytucji UE, które nie wymagały żadnych bezpośrednich działań ze strony KN. Trzy inne pisma przysłane do KN przez organizację pozarządową i osoby fizyczne zawierały zarzuty dotyczące korupcji/nieprawidłowości w odniesieniu do funduszy UE lub żądania dostępu do dokumentów związanych z dochodzeniem OLAF-u, dlatego przekazano je do OLAF-u w celu podjęcia odpowiednich działań.
20. W trakcie posiedzenia plenarnego KN, które odbyło się w dniach 11–12 marca 2014 r., dyrektor generalny OLAF-u zobowiązał się do składania KN raz do roku sprawozdania na temat liczby otrzymanych skarg, terminu ich rozpatrzenia i ich uznania za uzasadnione lub nieuzasadnione. Do tej pory KN nie otrzymał żadnych takich informacji.

Kompetencje OLAF-u w zakresie zbierania dowodów poprzez nagrywanie prywatnych rozmów telefonicznych

21. W swojej **opinii nr 2/2012** z grudnia 2012 r. KN zakwestionował kompetencje OLAF-u w zakresie zbierania dowodów poprzez nagrywanie prywatnych rozmów telefonicznych, które z uwagi na brak podstawy prawnej stanowiło nieuzasadnione naruszenie prawa do poszanowania życia prywatnego. W związku z tym KN zalecił OLAF-owi m.in. przeprowadzenie odpowiedniej analizy prawnej.
22. OLAF przekazał swoją analizę (jak się wydaje, wciąż niepełną) KN w dniu 12 czerwca 2014 r. Analiza opiera się głównie na przeglądzie przepisów krajowych państw członkowskich i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. W opinii KN wydaje się, że analiza potwierdza brak kompetencji OLAF-u w zakresie nagrywania prywatnych rozmów telefonicznych z pomocą urzędnika publicznego bez zgody wszystkich uczestniczących stron i bez zgody organu sądowego. KN nie otrzymał jeszcze żadnych informacji na temat procedur wszczętych w następstwie tych wniosków.

Decyzje o odroczeniu przekazania informacji instytucji, organowi, urzędowi lub agencji

Artykuł 4 ust. 6 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013:

W przypadku gdy w wyniku dochodzeń wewnętrznych okaże się, że urzędnik, inny pracownik, członek instytucji lub organu, szef urzędu lub agencji lub członek personelu może stać się osobą objętą dochodzeniem, o fakcie tym informowana jest instytucja, organ, urząd lub agencja, do której osoba ta przynależy. (...)

W wyjątkowych przypadkach przekazywanie takich informacji może zostać odroczone na podstawie uzasadnionej decyzji dyrektora generalnego, która jest przekazywana Komitetowi Nadzoru po zamknięciu dochodzenia.

23. Dyrektor generalny OLAF-u jest zobowiązany do przekazania KN po zakończeniu dochodzenia uzasadnionej decyzji o odroczeniu przekazania informacji instytucji, organowi, urzędowi lub agencji UE, do których przynależy osoba objęta wewnętrznym dochodzeniem. OLAF poinformował KN, że w okresie sprawozdawczym nie było żadnych przypadków odroczenia przekazania informacji.

Czas trwania dochodzeń prowadzonych przez OLAF

Art. 7 ust. 8 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013:

Jeżeli dochodzenie nie może zostać zakończone w terminie 12 miesięcy po jego wszczęciu, dyrektor generalny, po upływie tego 12-miesięcznego okresu, a następnie co sześć miesięcy, składa sprawozdanie Komitetowi Nadzoru, wskazując przyczyny i środki naprawcze przewidziane w celu przyspieszenia dochodzenia.

⁽⁸⁾ 28 spośród tych skarg wysłała ta sama osoba. Skarżącego poinformowano o możliwości skorzystania z procedury składania skarg istniejącej w OLAF-ie lub złożenia skargi do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, po czym przerwano korespondencję ze skarżącym na podstawie art. 14 ust. 3 Europejskiego kodeksu dobrej praktyki administracyjnej.

24. Czas trwania dochodzeń stanowi główną część mandatu KN. Z jednej strony jest on bezpośrednio związany z prawem podstawowym osób objętych dochodzeniem do tego, aby ich sprawa została rozpatrzona w rozsądnym terminie, bez zbędnych opóźnień lub nieuzasadnionych okresów beczynności (zasada proporcjonalności). Z drugiej strony stanowi ważny wskaźnik skuteczności działania OLAF-u. W związku z powyższym w latach 2014–2016 KN koncentruje się na różnych aspektach czasu trwania dochodzeń prowadzonych przez OLAF.
25. Dochodzenia OLAF-u stanowią jedynie przygotowawczą część postępowań sądowych, administracyjnych lub dyscyplinarnych, które prowadzą do ostatecznej decyzji lub orzeczenia. Czas trwania dochodzeń prowadzonych przez OLAF należy zatem rozpatrywać w szerszej perspektywie całego postępowania i w związku z tym dochodzenia należy prowadzić szybko i bez zbędnej zwłoki. Okres odniesienia określony przez prawodawcę Unii wynosi 12 miesięcy.
26. W 2014 r. OLAF przekazał KN 658 sprawozdań wyjaśniających powody, dla których dochodzenia trwały dłużej niż 12 miesięcy („sprawozdania dotyczące dochodzeń trwających dłużej niż 12 miesięcy”), oraz środki naprawcze przewidziane w celu przyspieszenia dochodzeń. Ze względu na brak istotnych informacji w wielu spośród tych sprawozdań KN nie był w stanie wyciągnąć żadnych istotnych wniosków, tj. ustalić, czy dochodzenia prowadzono w sposób ciągły i bez zbędnej zwłoki oraz czy czas ich trwania był proporcjonalny do okoliczności i złożoności spraw.
27. Chociaż w rozporządzeniu nr 888/2013 wzmocniono rolę Komitetu Nadzoru w zakresie monitorowania czasu trwania dochodzeń prowadzonych przez OLAF, paradoksalnie, z własnej inicjatywy OLAF-u dostarczył znacznie mniej informacji w porównaniu z poprzednimi okresami. Niezależnie od formalnego wypełnienia przez OLAF obowiązku regularnego przedstawiania KN sprawozdań na temat dochodzeń trwających dłużej niż 12 miesięcy KN stwierdził w swojej **opinii nr 4/2014** dotyczącej **kontroli czasu trwania dochodzeń prowadzonych przez OLAF**, że przekazywane mu informacje są niewystarczające, aby mógł prawidłowo i skutecznie monitorować czas trwania dochodzeń prowadzonych przez OLAF.
28. W związku z tym KN zalecił OLAF-owi znaczącą poprawę dostarczanych informacji, a w szczególności rozszerzenie treści sprawozdań dotyczących dochodzeń trwających dłużej niż 12 miesięcy zgodnie z zaleceniami i sugestiami KN. Współpraca KN i OLAF-u w odniesieniu do tej kwestii już się rozpoczęła. Na podstawie uzyskanych informacji KN zauważył również, że OLAF koncentruje się głównie na wewnętrznym monitorowaniu czasu trwania dochodzeń i wprowadził szereg odpowiednich narzędzi i procedur, których stosowanie nadal można zoptymalizować.

Zalecenia dyrektora generalnego OLAF-u

Artykuł 17 ust. 5 akapit trzeci rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013:

Dyrektor generalny okresowo informuje Komitet Nadzoru o:

- a) przypadkach niezastosowania się do zaleceń dyrektora generalnego (...).

29. Podobnie jak w poprzednich latach, mimo wyraźnego obowiązku określonego w art. 17 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013, dyrektor generalny OLAF-u w 2014 r. nie przedstawił KN sprawozdania na temat tych zaleceń OLAF-u, które nie zostały wdrożone. W latach 2012–2013 OLAF obiecał KN niezwłoczne wprowadzenie odpowiednich narzędzi monitorowania w tym zakresie. W dniu 23 maja 2014 r. OLAF przekazał KN wytyczne dotyczące monitorowania sądowiczego, finansowego i dyscyplinarnego przyjęte w celu zapewnienia spójnego i terminowego wprowadzania zaleceń OLAF-u. KN odnotował przyjęcie tych wytycznych i zamierza przeanalizować tę kwestię w sposób bardziej szczegółowy, sięgając do źródła.

1.2. ZARZĄDZANIE ZADANIAM DOCHODZENIOWYMI OLAF-u

Wstępny projekt budżetu OLAF-u na 2015 r.

30. W swojej **opinii nr 3/2014** w sprawie **wstępnego projektu budżetu OLAF-u na 2015 r.** KN z zadowoleniem przyjął fakt, że OLAF uznał zwalczanie nadużyć finansowych za kwestię priorytetową i zalecił mu, aby (i) przedstawił bardziej szczegółowe informacje na temat przydziału zasobów do działań priorytetowych; (ii) opracował strategię w zakresie zasobów ludzkich i regularnie informował KN o postępach osiągniętych w tym zakresie; oraz (iii) przyjął wewnętrzne zasady zapewniające niezależne funkcjonowanie sekretariatu KN zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013. Dyrektor generalny OLAF-u wyraził gotowość do wdrożenia zaleceń KN w przyszłości.

Roczne sprawozdania OLAF-u – narzędzia statystyczne i sprawozdawcze

31. W odniesieniu do monitorowania czasu trwania dochodzeń prowadzonych przez OLAF KN zauważył w sprawozdaniach OLAF-u pewne rozbieżności, dlatego postanowił gruntownie przeanalizować tę kwestię. W swojej **opinii nr 5/2014** dotyczącej **sprawozdawczości zewnętrznej OLAF-u w zakresie czasu trwania dochodzeń** KN stwierdził, że w sprawozdaniach OLAF-u na temat czasu trwania dochodzeń nie przedstawiono pełnego obrazu działań dochodzeniowych. Chociaż OLAF wskazał w swoim sprawozdaniu rocznym, że „dochodzenia zakończono w krótszym czasie”, KN stwierdził, że poprawa wyników dochodzeń OLAF-u spowodowana była wprowadzeniem nowych metod obliczania. W związku z tym KN sformułował zalecenie, zgodnie z którym OLAF powinien obliczać czas trwania dochodzeń na podstawie spraw zamkniętych w okresie sprawozdawczym. KN podkreślił ponadto, że OLAF powinien także przedstawiać przejrzyste sprawozdania na temat czasu trwania najdłuższych dochodzeń.

2. WSPÓŁPRACA**2.1. WSPÓŁPRACA Z OLAF-em**

32. KN i dyrektor generalny OLAF-u utrzymywali regularne kontakty: podczas posiedzeń plenarnych KN oraz podczas posiedzeń dwustronnych pomiędzy przewodniczącym KN a dyrektorem generalnym OLAF-u. Ponadto *sprawozdawcy* powołani przez KN do konkretnych zadań w zakresie monitorowania odbyli kilka posiedzeń roboczych z pracownikami OLAF-u.

Wykonywanie przez OLAF zaleceń Komitetu Nadzoru

33. Po upływie pierwszej połowy pięcioletniego mandatu KN przedstawił Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji Europejskiej i Trybunałowi Obrachunkowemu **sprawozdanie śródkresowe nr 2/2014** w sprawie **wykonywania przez OLAF zaleceń Komitetu Nadzoru**, przygotowane na podstawie samooceny OLAF-u i własnych działań KN związanych z monitorowaniem. Po raz pierwszy KN ocenił stopień wykonania przez OLAF jego zaleceń.
34. KN z obawą zauważył, że 72 % jego zaleceń nie zostało wykonanych: w odniesieniu do 20 z 50 zaleceń nie podjęto żadnych zadowalających działań, a wykonania 15 pozostałych zaleceń nie można zweryfikować, ponieważ OLAF nie przedstawił wystarczająco istotnych informacji. Dyrektor generalny OLAF-u stwierdził, że nie zgadza się z ustaleniami KN.
35. KN postanowił kontynuować swoje czynności i regularnie przedstawiać instytucjom UE sprawozdania z wykonywania zaleceń przez OLAF. KN zamierza przekazać OLAF-owi wytyczne dotyczące wykonywania zaleceń, w tym priorytety w zakresie zaleceń i porady dotyczące możliwych sposobów ich wykonania. KN żałuje, że OLAF nie zawarł w swoim rocznym planie zarządzania na 2015 r. żadnego planu działania dotyczącego wykonywania zaleceń KN. Nadal nie jest więc jasne, czy OLAF ma zamiar wykonywać zalecenia KN.

Wykonanie porozumień roboczych z OLAF-em

36. W okresie sprawozdawczym KN nadal prowadził obszernie i długie dyskusje z dyrektorem generalnym OLAF-u na temat dostępu KN do informacji dotyczących spraw i wykonania porozumień roboczych podpisanych w dniu 14 stycznia 2014 r.
37. Informacje dostarczone przez OLAF były niewystarczające, aby umożliwić KN odpowiednie i skuteczne monitorowanie zadań dochodzeniowych, niezależnie od formalnego wypełnienia obowiązku regularnego przedstawiania KN sprawozdań na temat dochodzeń trwających dłużej niż 12 miesięcy. Doświadczenie ostatnich lat pokazało, że porozumienia robocze wykonano w taki sposób, że doprowadziło to do ograniczenia zakresu informacji przekazywanych KN, ponieważ informacje dostarczane przez OLAF ograniczają się do wykazów, statystyk i sprawozdań podsumowujących, które nie zawierają żadnych istotnych informacji na temat spraw OLAF-u lub zawierają bardzo mało takich informacji. Ponadto dostęp do akt spraw OLAF-u uzyskano dopiero po złożeniu kilku wniosków, ponieważ OLAF przy wielu okazjach kwestionował uzasadnienie przedstawione przez KN i domagał się dodatkowego uzasadnienia lub wyjaśnień.

38. KN podkreśla, że aby zagwarantować niezależność OLAF-u konieczne jest wykrywanie przypadków ewentualnego niewłaściwego wpływania na jego dochodzenia. Nie można tego stwierdzić w sposób rozstrzygający w przypadku braku odpowiedniego dostępu do akt spraw dochodzeniowych i pełnych informacji na temat spraw OLAF-u.
39. KN wskazał w swoim **sprawozdaniu nr 1/2014** w sprawie **zagwarantowania niezależności OLAF-u**⁽⁹⁾, że trudności w uzyskaniu informacji dotyczących spraw i dostępu do akt spraw podważyły skuteczność jego roli nadzorczej. **Istotą problemu nie jest niedostateczne wykonanie porozumień roboczych, lecz zasadnicza różnica poglądów między KN a dyrektorem generalnym OLAF-u w odniesieniu do postrzegania roli KN.** Według dyrektora generalnego OLAF-u główną rolą KN powinno być wspieranie jego niezależności i monitorowanie danych statystycznych na bardzo ogólnym poziomie. KN podkreśla swoją rolę nadzorczą jako jedyne organu, który może zapewnić odpowiedzialność OLAF-u w związku z jego zadaniami dochodzeniowymi. Z perspektywy dyrektora generalnego OLAF-u oznacza to, że działania KN opierają się na informacjach, jakie OLAF zdecyduje się mu dostarczyć. KN uważa, że potrzebuje niezależnego dostępu do informacji w celu zapewnienia obiektywnego monitorowania.
40. Ta podstawowa różnica zdań miała bardzo negatywny wpływ na ostatnie trzy lata działalności KN. W świetle rozbieżności w interpretacji prawa i intencji prawodawcy osiągnięcie wspólnego porozumienia w tej kwestii między KN a obecnym dyrektorem generalnym OLAF-u jest bardzo odległe. **W związku z tym KN uważa, że interwencja organów powołujących jest obecnie konieczna, aby potwierdzić właściwą rolę KN.**

2.2. WSPÓŁPRACA Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI

Posiedzenia z instytucjami UE

41. W kwietniu 2014 r. przedstawiciele KN uczestniczyli w pierwszej wymianie poglądów z instytucjami UE dotyczącej działalności OLAF-u, jak przewidziano w art. 16 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013. Posiedzenie dotyczyło w szczególności: (i) nowych procedur dochodzeniowych OLAF-u, w tym gwarancji proceduralnych; (ii) priorytetów polityki dochodzeniowej OLAF-u; (iii) porozumień roboczych między OLAF-em a KN; oraz (iv) ustanowienia jednostek ds. koordynacji zwalczania nadużyć finansowych (AFCOS) w państwach członkowskich.
42. W okresie od kwietnia do lipca 2014 r. KN przedstawił instytucjom i organom UE swoje sprawozdanie z działalności za 2013 r.
43. W czerwcu 2014 r. KN spotkał się z komisarzem Šemetą w celu omówienia wniosku ustawodawczego Komisji dotyczącego *kontrolera gwarancji proceduralnych*, udziału OLAF-u w posiedzeniach rozliczeniowych, dostępu KN do akt spraw OLAF-u i wdrożenia porozumień roboczych z OLAF-em.
44. W lipcu, wrześniu i listopadzie 2014 r. Komisja Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego zaprosiła KN do wymiany poglądów na temat **sprawozdania KN nr 1/2014** w sprawie **zagwarantowania niezależności OLAF-u** oraz wniosku ustawodawczego Komisji dotyczącego *kontrolera gwarancji proceduralnych*. Ponadto przewodniczący KN spotkał się z członkami Komisji Kontroli Budżetowej, prezesem Trybunału Obrachunkowego, wiceprzewodniczącym Komisji i Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich w celu przeprowadzenia wstępnych rozmów na temat roli KN, jego statusu i obowiązków określonych w przepisach prawa Unii.

Posiedzenia z innymi zainteresowanymi stronami

45. KN spotkał się na posiedzeniu plenarnym z parlamentarnym rzecznikiem praw obywatelskich z Finlandii i przewodniczącym zarządu Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) w celu omówienia przestrzegania gwarancji proceduralnych w trakcie dochodzeń prowadzonych na szczeblu UE. Członek KN odwiedził FRA w celu określenia ewentualnych obszarów współpracy między OLAF-em i FRA oraz między KN i FRA. W rezultacie KN formalnie zwrócił się do dyrektora generalnego OLAF-u o nawiązanie współpracy z FRA, przedstawienie procedur OLAF-u w odniesieniu do kontroli dotyczącej praw podstawowych przeprowadzonej przez Agencję oraz uwzględnienie wiedzy fachowej FRA w procesie legislacyjnym w ramach obowiązków OLAF-u. KN wezwał OLAF do przedstawienia planu działania zawierającego szczegółowe informacje na temat obszarów, w których zostanie nawiązana i będzie realizowana współpraca.

⁽⁹⁾ http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-sup_comm/2014/special_report_2014_supcom_en.pdf. Zob. pkt 25–30.

46. W trakcie swoich dwóch posiedzeń plenarnych KN spotkał się najpierw z 30 sędziami z 15 państw członkowskich UE w celu przedstawienia im swojego mandatu, a następnie z wysokimi przedstawicielami z sądownictwa francuskiego w celu omówienia ich współpracy z organami UE. Indywidualni członkowie KN uczestniczyli w czterech konferencjach i warsztatach na temat zwalczania nadużyć finansowych i korupcji. Przedstawicielem KN na jednym z kolejnych wydarzeń był jego sekretarz.

3. ZARZĄDZANIE

3.1. KOMITET NADZORU

Metody pracy

47. W 2014 r. KN zorganizował 10 posiedzeń plenarnych w Brukseli, Helsinkach i Paryżu. Przewodniczący, sprawozdawcy i członkowie sekretariatu spotykali się też regularnie, aby pracować nad określonymi kwestiami, a także nad przygotowaniem posiedzeń plenarnych i nad związanymi z nimi działaniami następczymi.
48. W odniesieniu do każdej istotnej kwestii będącej przedmiotem badania KN wyznaczał sprawozdawcę. Zasada ta dotyczyła w szczególności sprawozdań KN skierowanych do instytucji UE i opinii skierowanych do dyrektora generalnego OLAF-u. Sprawozdawcy współpracowali z sekretariatem KN przy przygotowywaniu projektów sprawozdań, opinii lub dokumentów w celu omówienia ich na posiedzeniach plenarnych. Zorganizowano również posiedzenia robocze z udziałem sprawozdawców KN i kadry kierowniczej wyższego i średniego szczebla oraz pracowników OLAF-u w ramach przygotowywania opinii i sprawozdań KN.
49. KN stosował zasadę konsultowania się z OLAF-em, wysyłając opinie i sprawozdania do dyrektora generalnego OLAF-u w celu uzyskania jego uwag przed publikacją.

Niezależność budżetowa

50. W budżecie OLAF-u występuje oddzielna linia budżetowa dotycząca kosztów ponoszonych przez członków KN. Wydatki związane z sekretariatem KN włącza się jednak do różnych linii budżetowych OLAF-u. W rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013, które weszło w życie w dniu 1 października 2013 r., wprowadzono po raz pierwszy oddzielne odniesienie do KN i jego sekretariatu w art. 18 dotyczącym finansowania OLAF-u. Podczas dyskusji na temat budżetu na 2014 r. Parlament Europejski zinterpretował ten przepis jako konieczność określenia łącznego budżetu KN i jego sekretariatu w oddzielnej linii budżetu OLAF-u. Wniosek dotyczący budżetu na 2014 r. nie spotkał się ze sprzeciwem Rady; na ostatnim etapie negocjacji został jednak usunięty z porządku obrad przez Komisję, która przewodniczyła dyskusjom.
51. W okolicznościach opisanych powyżej oraz uwzględniając fakt, że wyłączenie wydatków związanych z sekretariatem KN z różnych pozycji ogólnego budżetu OLAF-u i przedstawienie ich osobno w rozdziale dotyczącym kosztów KN dałoby jasny obraz całkowitych kosztów nadzoru OLAF-u, a także w celu uniknięcia niebezpieczeństwa wystąpienia ewentualnego konfliktu interesów (w obecnej sytuacji dyrektor generalny OLAF-u może dowolnie zwiększać lub zmniejszać wydatki związane z nadzorem własnej działalności) w dniu 25 lutego 2014 r. KN skierował do Rady pismo, w którym zwraca się o poparcie jego wniosku o wyłączenie wydatków związanych z sekretariatem KN z ogólnego budżetu OLAF-u i włączenie ich do rozdziału dotyczącego kosztów KN jako osobnej pozycji.
52. KN z zadowoleniem przyjmuje fakt, że dyrektor generalny OLAF-u zobowiązał się do zawarcia uzasadnienia oddzielnej linii budżetowej w odniesieniu do sekretariatu KN w projekcie budżetu na 2015 r. W dniu 28 maja 2014 r. w ramach rozwiązania tymczasowego dyrektor generalny OLAF-u skierował do KN wniosek dotyczący wykonania budżetu przeznaczonego na KN i jego sekretariat, w którym wyjaśniono obowiązki kierownika sekretariatu KN i jego swobodę uznania przy wykonywaniu budżetu. Jednocześnie podkreślił fakt, że jako odpowiedzialny organ powołujący i delegowany urzędnik zatwierdzający będzie kontynuował konsultacje z KN na temat decyzji dotyczących personelu i budżetu mających wpływ na sekretariat. Niestety we wstępnym projekcie budżetu na 2016 r. brakuje elementów dotyczących sekretariatu KN.

Polityka komunikacji i przejrzystość

53. KN jest niezależnym organem międzyinstytucjonalnym powołanym bezpośrednio przez Parlament Europejski, Radę i Komisję Europejską, który przedstawia sprawozdania instytucjom powołującym oraz informuje ogół społeczeństwa, społeczeństwo obywatelskie i odpowiednie organy krajowe o swojej roli i działaniach. Do celów przejrzystości i komunikacji z ogółem społeczeństwa i zainteresowanymi stronami oraz w celu odzwierciedlenia swojej niezależności KN postanowił, **decyzją w sprawie przejrzystości swoich niezależnych działań** z dnia 5 listopada 2014 r., utworzyć własne specjalne strony internetowe na portalu internetowym *europa.eu*, działającą niezależnie i równoległe w stosunku do stron internetowych OLAF-u.

3.2. SEKRETARIAT KOMITETU NADZORU

54. W skład sekretariatu KN wchodzi prawnicy, byli pracownicy dochodzeniowi i asystenci, którzy zapewniają codzienne monitorowanie działań dochodzeniowych OLAF-u i wspierają członków KN w wykonaniu ich zadań. Sekretariat otrzymuje informacje przekazywane KN i przeprowadza ich wstępną analizę. Sekretariat odpowiada także za sporządzanie opinii prawnych dla członków KN. W 2014 r. sekretariat posiadał osiem stanowisk przydzielonych pięciu administratorom (czterem prawnikom, w tym członkowi zarządu), dwóm asystentom i jednemu pracownikowi kontraktowemu.
55. Zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁰⁾ OLAF powinien zagwarantować niezależność funkcjonowania sekretariatu KN. Sekretariat musi mieć możliwość udzielania KN pomocy w wykonywaniu jego funkcji monitorowania w sposób lojalny i skuteczny, nie narażając się na ryzyko ewentualnych przypadków konfliktu interesów jako personel OLAF-u podlegający dyrektorowi generalnemu OLAF-u. W ciągu kilku ostatnich lat KN stale podkreślał znaczenie swojego niezależnego i skutecznego działania, które wymaga niezależnego i odpowiednio obsadzonego sekretariatu.
56. Należy jednak zauważyć, że chociaż sekretariat KN jest funkcjonalnie połączony z KN, pod względem administracyjnym jest całkowicie podporządkowany dyrektorowi generalnemu OLAF-u. W rezultacie sekretariat organu nadzorczego podlega (administracyjnej) kontroli organu nadzorowanego⁽¹¹⁾. Dyrektor generalny OLAF-u wykonuje uprawnienia organu powołującego, w tym podejmuje uznaniowe decyzje w sprawie awansów i przeniesień. Sytuacja ta prowadzi do przypadków konfliktu interesów i naraża pracowników sekretariatu na sprzeczne instrukcje, jak miało to miejsce np. w przypadku ujawnienia opinii KN nr 2/2012.
57. KN określił cztery podstawowe warunki zapewniające niezależność funkcjonowania sekretariatu: (i) rekrutacja, ocena i awans kierownika sekretariatu na podstawie decyzji KN; (ii) przeklasyfikowanie stanowiska kierownika sekretariatu na stanowisko kierownika wyższego szczebla; (iii) rekrutacja, ocena i awans pracowników sekretariatu dokonywane przez jego kierownika; (iv) subdelegowanie wykonania budżetu sekretariatu jego kierownikowi. Należy jak najszybciej wdrożyć odpowiednie ustalenia zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013.

Jak skontaktować się z Komitetem Nadzoru

Za pośrednictwem sekretariatu KN:

Listownie, na adres:

J30 13/62
Rue Joseph II, 30
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Poczta elektroniczną, na adres:

OLAF-FMB-supervisory-committee@ec.europa.eu

Faksem:

+ 32 22959776

⁽¹⁰⁾ Motyw 40.

⁽¹¹⁾ Kwestię tę poruszyło także Biuro Transparency International (zob. <http://www.transparencyinternational.eu/european-union-integrity-system-study/>).

ZAŁĄCZNIKI

Opinia nr 3/2014: wstępny projekt budżetu OLAF-u na 2015 r.

Opinia nr 4/2014: kontrola czasu trwania dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych

Opinia nr 5/2014: sprawozdawczość zewnętrzna OLAF-u w zakresie czasu trwania dochodzeń

Sprawozdanie 1/2014: zagwarantowanie niezależności OLAF-u w prowadzeniu dochodzeń

Sprawozdanie 2/2014: wykonywanie przez OLAF zaleceń Komitetu Nadzoru

Sprawozdanie 3/2014: wszczynanie spraw w OLAF-ie w 2012 r.

Nota w sprawie analizy Komitetu Nadzoru dotyczącej projektu priorytetów polityki dochodzeniowej OLAF-u na 2015 r.

Decyzja w sprawie przejrzystości działalności Komitetu Nadzoru

(Uwagi i odpowiedzi OLAF-u na opinie i sprawozdania KN można znaleźć na stronie internetowej OLAF-u: http://ec.europa.eu/anti_fraud/about-us/reports/index_en.htm).
